

30 Temmuz
2024

HAFTALIK GÜNDEM

POLONEZ GIDA İŞÇİSİ DİRENİYOR

Polonez Gıda'nın Çatalca'daki fabrikasında çalışan işçiler sendikal haklarına sahip çıkmak için direniyor. Polonez Gıda yönetimi sendikaya üye olduğu için 13 işçiyi işten çıkarmıştı. İşçiler Kod 46 denilen, iş yerinde ahlaka aykırı davranma gerekçesi ile tazminatsız olarak işten atılmıştı. Polonez Gıda işçileri işten atılan arkadaşlarına ve sendikal haklarına sahip çıkmak üzere direnişe geçmişti. Direniş başlayınca yönetim 100 işçiyi daha kod 46 gerekçesiyle tazminatsız olarak işten attı. İş yerinde toplam 127 kişi çalışıyor.

Yüzde 70 Ürdün, yüzde 30 yerli sermayeli olan Polonez Gıda, işlenmiş et ürünleri üretiyor. Zincir market tekellerinde yaygın bir pazarlama ağı var. Ürün yelpazesi görece lüks sayılabilir. İşçilerin, bir yandan yönetimin bir yandan da polisin baskıları karşısında birlik ve dayanışmasını koruması, mücadele azmini sürdürmesi, giderek yaygınlaşan bir destek görmelerini sağladı. Sosyal medya ve ana akım medyada sesleri daha çok duyulmaya başladı.

İşçilerle görüşen Çatalca kaymakamı herkesin içinde işçi temsilcisine çıkıştı, şov yapmakla ve işçilerin sonu-

nu düşünmemekle suçladı. Çelişkiye bakın. Polonez Gıda yönetimi Anayasal güvence altında olan sendika hakkını göz göre göre çiğniyor. Ve 113 işçisini birden kod 46'dan atıyor. Yani işçileri işten atma bahanesinin de sahte olduğu ortada. Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını, sendikal hakların engellenmesini yasaklayan TCK 118'i apaçık çiğniyor. Bu yasa sendikal hakların kullanılmasını engelleyenlere 6 aydan üç yıla kadar hapis cezası öngörüyor. Kanunların uygulanmasını sağlamakla görevli kaymakam ne yapıyor? Polisi işçilerin üstüne sürüyor. Hâlbuki Polonez Gıda yönetiminin üstüne sürmesi gerekir. Yetmiyor bir de kanuni haklarını almak için mücadeleye eden işçileri azarlıyor.

Polonez Gıda işçilerinin de, Elazığ'da direnen ve haklarını kazanan Eti Maden İşletmesindeki işçiler gibi haklarını kazanması için temel şartlar sağlanmış durumda. Sendika ve işçiler birlik içinde. İşçiler arkadaşlarına ve haklarına sahip çıkma azmini sürdürüyor. Halktan da destek görüyor, mecliste de gündem oluyor. Polonez Gıda işçileri, işçi sınıfı için örnek oluşturan direnişlerini sürdürüyor. Kazanmaları umudu daha da büyütecektir.

MEMURLARA SENDİKAL TAZMİNAT

AKP yönetimi, kamu emekçileri sendikaları arasında ayrımcılık yaparak yüzde 2 barajını aşan memur sendikalarına üye olan kamu emekçilerine toplu sözleşme tazminatı verilmesini sağlayan yasa çıkarmıştı. Kamu emekçileri sendikaları, iktidara yandaş sendikayı kayıran yasaya, sendikal hakların eşit ve özgür kullanılmasına aykırı olduğu gerekçesiyle itiraz etmişti. Bütün memurlara toplu sözleşme ile belirlenen toplu sözleşme tazminatı verilmesi gerektiğini savunmuşlardı. CHP ise Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu için yasanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştu. Anayasa Mahkemesi düzenlemeyi iptal etmişti.

Anayasa Mahkemesinin düzenlemeyi iptal etmesinin ardından istibdat yönetimi vergi düzenlemesine son dakikada ekledikleri bir madde ile kamu emekçilerinin toplu sözleşme tazminatlarını yeniden ele aldı. Taslakta tazminattan yararlanma hakkı bu sefer yüzde bir barajını aşan sendikalara üye olma şartına bağlanmıştı. Fakat görüşmeler sırasında bu baraj da kaldırıldı. Toplu sözleşme tazminatını alabilmek için memurların bir sendikaya üye olması yeterli oldu. Bu düzenleme ile tarihte ilk kez, kamu emekçileri alanında yüzde yüzlük bir sendikalılık oranına ulaşılması bekleniyor. Görünen o ki istibdat yönetimi düşük maaşlarla sürdürdüğü kamu emekçilerine hafif de olsa şirinlik yapmaya karar vermiş. Mücadeleci kamu emekçileri sendikaları genel olarak düzenlemeyi olumlu olarak değerlendirse de toplu sözleşme ile belirlenen gerçek bir toplu sözleşme tazminatı talep etmeyi sürdürüyorlar.

EKONOMİ KÖTÜ YÖNETİLİYOR

Ekonominin kötü yönetildiği somut bir gerçek olarak biliniyor. Bu gerçek artık, halkın algısında da yaygın kabul görüyor. Özellikle Temmuz ayında. Özer Sencar'ın kurucusu olduğu Metropoll Araştırma şirketinin anketine göre Türkiye halkının yüzde 81'i ekonominin kötü yönetildiğini söylüyor. Yüzde 81'in partilere göre dağılımı da önemli sonuçlar veriyor. Son genel seçimde AKP'ye oy verdim diyenlerin yüzde 63,1'i; MHP seçmeninin yüzde 67,6'sı; İyi Parti seçmeninin yüzde 91,7'si; CHP seçmeninin yüzde 95,1'i; DEM seçmeninin yüzde 95,7'si; diğer partilere oy veren seçmenlerin ortalama yüzde 87,7'si ekonominin kötü yönetildiğini söylüyor. İktidar bloku içinde de ekonominin kötü yönetildiğini söyleyen seçmenin yüksekliği istibdatın ekonomi politikasının çöktüğünü anlatmaya yeterli.

Metropoll Temmuz ayı değerlendirmesinde "Bu pazar seçim olsa kime oy verirdiniz?" sorusu da soruldu. Seçim anketinde ilk kez büyük bir sıçrama olmuş ve AKP yüzde 4 oranında düşüş yaşarken CHP'nin oyları yükselmiş. Ankete göre AKP'nin oy oranı yüzde 26,1'e düşmüş. CHP ise yüzde 33,8'e çıkmış. Bu düşüşün Temmuz ayının özel durumundan kaynaklandığı görüşü hâkim. CHP normalleşme yumuşama adımları sırasında asgari ücrete ara zam, emeklilerin durumlarının iyileştirilmesi gibi talepler ileri sürmüştü. Erdoğan ve ekonomi yönetimi ise bu taleplere sürekli itiraz etmişti. Ama halkta, Erdoğan itiraz etse de bir aşamada mutlaka zam yapacaktır, beklentisi oluşmuş. Beklenti boşa çıktığında, istibdat yönetimi utanmaz şekilde milyonları açlığa mahkûm edince ortaya çıkan hayal kırıklığı anketlere yansdı.

BELEDİYELERE SGK KISKACI

CHP'nin normalleşme stratejisinden büyük oranda alacağını aldığını düşünen, kazandığı zamanı büyük yoksullaştırma programını işletmek için kullanan Erdoğan, CHP'ye belediyeler üzerinden saldırmaya başladı. Belediyeleri Sosyal Güvenlik Kurumu SGK prim borçları üzerinden kısıkaç altına alıyor. Sokak hayvanları sorununu tüm ekonomik, kadrosal ve sosyal yükleriyle belediyeler üzerinden CHP'ye yıkan Erdoğan, şimdi de emeklilerin maaşlarını artıramamış olmanın sorumluluğunu belediyeler üzerinden CHP'ye yıkıyor. Belediyeler primlerini ödemediği için SGK'nın parası olmadığını iddia ediyor. Belediyelerin SGK'ya 96 milyar lira borcu olduğunu, borcun yüzde 67'sinin CHP'li belediyelere ait olduğunu söylüyor. Borçlarınızı hemen ödeyin yoksa direk kaynaktan keseceğiz, diye sıkıştırıyor. İstibdat yönetimi, belediyelere kanun gereğince nüfuslarına orantılı olarak verilen iller bankası yardımlarından doğrudan kesinti yapabilmek için yasa çıkarma hazırlığında.

Peki gerçek durum ne yakından bakalım. SGK'ya ödenmeyen prim borcu toplam 546 milyar lira. Bütün belediyelerin borcu ise 96 milyar liraydı. Erdoğan'ın söylediğine göre bunun yüzde 67'si yani 64 milyar 320 milyon lirası muhalefet belediyelerinden kaynaklanıyor. Yine de bu ayrıma girmeden bakarsak belediyeler dışında SGK'nın tahsil edemediği prim borcu 450 milyar lira. Bu borçlara vergi ve prim aflarıyla silinen alacaklar, büyük şirketlere teşvik olarak getirilen prim afları dahil değil. Yani istibdat büyük sermayeden borçları tahsil edeceğine kamu kurumları olan belediyelere yükleniyor.

MERKEZ BANKASI REZERVLERİ

Türkiye ile Suudi Arabistan arasında 2023 yılında 5 milyar dolarlık swap anlaşması imzalanmıştı. Suudi Arabistan bu anlaşmayla 5 milyar doları Merkez Bankasına faizsiz depo mevduat olarak yatırmıştı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, MB rezervlerindeki iyileşmeye dayanarak dış yükümlülükleri azaltmaya başladıklarını buna bağlı olarak Suudi Arabistan ile yapılan swap anlaşmasının karşılıklı mutabakat ile sonlandırıldığını açıkladı. İstibdat yönetimi MB rezervlerinin arttığı ile övünüyor ama rezervler carry trade denilen faiz farkı ticaretine dayalı olarak artıyor. Bu zehirli yöntem ekonomiyi daha da kırılğan duruma sokuyor. Çünkü bu şekilde gelen para faizdeki en ufak bir düşüşte ya da en ufak bir ekonomik riskte bir anda yurt dışına çıkabilecek nitelikte. Ekonomist Mahfi Eğilmez, bu durumu dikkate alarak önceden MB rezervlerinin swap hariç net rezerv olarak incelendiğini artık yeni durumda carry trade hariç net rezerv olarak incelenmesi gerektiğini vurguluyor.

“YAĞMA SOFRASI”

İsviçre Bankası UBS'nin 2024 Küresel Servet Raporunda Türkiye, dünya genelinde servet transferinin en hızlı olduğu ülkelerden biri oldu. Tayvan'dan sonra ikinci sırada. 2023 yılının verilerine dayanan rapora göre Türkiye'de dolar milyonerlerinin sayısı 60 bin 787 olmuş. Raporda dolar milyarderleri ayrı bir kategoride yer almadığı için bu sayıya dahil. Rapora göre Türkiye'de en zengin yüzde 1'lik kesim Türkiye'deki servetin yüzde 40'ına, en zengin yüzde 5'lik kesim toplam servetin yüzde 59,2'sine, en zengin yüzde 10'luk kesim ise toplam servetin yüzde 69,8'ine sahip. UBS'nin tahminlerine göre vurguncu düzen değişmezse 5 yıl sonra Türkiye'deki dolar milyonerlerinin sayısının yüzde 43 artışla 87 bin 77 olacağı, gelir dağılımının daha da bozulacağı öngörülüyor.

İstibdat yönetiminin nasıl bir vurgunculuk düzeni kurduğunun somut göstergelerinden biri dolar milyoneri sayısındaki artış iken diğer bir gösterge ise zengin ile fakirin arasındaki uçurumun her geçen gün derinleşmesi. Türk İş'in her ay açıkladığı açlık ve yoksulluk verilerine bakalım bir de. Türk İş verilerine göre 4 kişilik çekirdek ailenin açlık sınırı 19 bin 234 lira. Açlık sınırı yalnızca sağlıklı beslenebilmek için gereken gıda harcamalarına göre hesaplanıyor. Kira, eğitim, ulaşım ve sağlık giderleri gibi zorunlu harcamaların dahil edildiği yoksulluk sınırı ise 4 kişilik bir aile için 62 bin 652 lira. Genelde asgari ücret hesaplamalarına temel oluşturması beklenen bekâr bir işçinin yaşama maliyeti ise 24 bin 900 lira. Yani bekâr ve tek başına yaşayan bir işçinin sağlıklı şekilde her gün iş yerine gidip üretimi sürdürebilmesi için gereken ücret bu.

Türkiye'de asgari ücret 17 bin 2 lira. Temmuz ayında tüm beklentilere rağmen ara zam yapılmadı. En düşük emekli maaşı 12 bin 500 lira. Dul ve yetim emekli maaşları bunun da altında. Çalışanların yarıdan fazlası asgari ücretle çalışırken ortalama emekli maaşı 16 bin lira olarak hesaplanıyor.

Ülkenin yarısının boğuştuğu açlık ve yoksulluk, yaşamlarını sağlıklı şekilde sürdürebilmelerine engel olacak düzeydeyken, Türkiye en hızlı dolar milyoneri yaratan ülkeler arasında başa geçiyor. İşte istibdat düzeninin halka sunduğu gelecek bu.

PARTİSİNDEN ŞİKAYET EDEN LİDER

Erdoğan, CHP yönetiminin normalleşme adımlarıyla yeteri kadar zaman ve alan kazandığına ikna olmuş olacak ki CHP belediyelerine SGK primleri ve sokak hayvanları yasası ile kısaç hareketi başlattı. Söylemde de CHP'yi karşıya alan konuşmalar yapmaya başladı. Ama anlaşılabilir Özgür Özel hâlâ hevesli. Özel, Sabah yazarı Yavuz Donat ile söyleşi yaptı. Yavuz Donat basın dünyasındaki köklü merkez sağ temsilcilerinden biri. Eskiden Süleyman Demirel'in basındaki sözcüsü olarak bilinirdi. Demirel bir şeyler sızdırmak istediğinde başvurulan kişi olurdu. Günümüzde de Sabah'ta yazıyor.

Söyleşi dizi hâlinde yayınlanacak. 29 Temmuzda yayınlanan ilk bölümde şu çarpıcı açıklamalar yer alıyor. Özel "AKP ve CHP'de normalleşme karşıtları var ama halk onlara itibar etmiyor... Ben bu politikayı sürdüreceğim. Çünkü halkımız bunu satın aldı" diyor.

Bu açıklamalarla Özel partisini, karşıtlarına şikâyet etmiş oluyor. Tam da Erdoğan'ın fiilen ve söylemsel düzeyde CHP'yi karşıya aldığı zamanda basına verdiği demeçte "normalleşmeye karşı çıkan CHP'liler var ama ben onları dinlemiyorum" diyor. Yani bir taraftan partisinin iradesini de çığnıyor.

Peki bu normalleşme stratejisinde Özel ne alabildi, niçin bu kadar hevesle bu çizgiyi sürdürüyor diye bakalım. 28 Şubat Davasından hapse atılan ve çok ileri yaşta olan komutanlar serbest bırakıldı. Özel'in 1 Mayıs ile ilgili hiçbir talebi yerine getirilmedi. Tersine 1 Mayıs'a katılanların bir kısmı tutuklandı. Tutuklular içinde öğrenci olanlar serbest bırakıldı. Yargılama onlar için tutuksuz devam ediyor. İstibdat yönetimi ekonomik alanda hiçbir talebi kabul etmedi. Görüşme ve diyaloglarda her türlü aşağılamayı yaptı. Özel bu sürece başlarken belediyeler üzerindeki borç yükünü rahatlatma amacı da taşıyordu. Ama tam tersine istibdat yönetimi belediyelerden SGK prim borçlarını tahsil etmek için harekete geçti. Üstüne sokak hayvanları yasası ile yeni mali ve toplumsal sorumluluklar belediyelerin sırtına yıkıldı.

İşte bu koşullar altında Özel normalleşmeye ne kadar hevesli olduğunu "AKP ve CHP içinden karşı çıkanlar olduğu hâlde onları takmadan devam edeceğim" diyerek göstermeye çalışıyor.

SOKAK HAYVANLARI YASASI ÇIKTI

İstibdat yönetimi sokak hayvanlarının katliamına yol açabilecek nitelikteki teklifini tüm itirazlara rağmen yasalaştırdı. Yasa, sokak hayvanları sorununun bütün yükünü nüfusu 25 bin ve daha fazla olan belediyelere yıkıyor. Önceki sokak hayvanları yasasında sadece büyükşehir belediyeleri sorumlu tutulmuştu. Belediyeler yasa yürürlüğe girdikten sonra bütçelerinin binde üçünü ayırarak barınaklar inşa etmeye başlayacak. Barınakların inşası için son tarih 31 Aralık 2028. Bu yıldan itibaren belediyeler bütçelerinin binde beşini bu iş için ayıracak. Bütün sokak hayvanları barınaklara toplanacak. Hayvanlar kısırlaştırılacak. Sahiplenilmeyen hayvanlar bakılmaya devam edecek. Saldırganlık gösteren, kuduz gibi hastalıkları olan ve genel olarak tehlike arz ettiği düşünülen hayvanlar öldürülecek. Bütün bu barınakların inşası, hayvanların toplanması, kısırlaştırılması, bunlar için çalışacak personelin maaşları için merkezi yönetimden bir kuruş destek yok. Tek sorumlu belediyeler.

AKP yasanın geçmesini zafer olarak niteliyor ama gerçekte ölü doğmuş bir yasa. Belediyelerin bu işe kaynak yaratması çok zor. Hele hele hayvanların barınaklarda sürekli bakılmasını sağlamaları olası değil. Zaten toplama kampı mantığını dayatan bu uygulama bilimsel ve vicdani de değil. Yasa, uygulamada isteksiz davranan belediye meclisi üyeleri ve başkanları 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile tehdit ediyor. Bu durumda da en azından 2028 yılına kadar hayvanları korumak isteyen belediyeler ayak sürüyebilir. Ama barınak inşaatları için binde üçlük bir kesinti yapmak zorunda tutuluyorlar.

Yasanın en tehlikeli yönü ise yürürlük tarihinden itibaren hayvanları katletmenin yolunun açılmış olması. İsteyen belediye bu yasaya

dayanarak hayvanları toplayıp katledebilir. Hatta maliyetler göz önüne alındığında bu yönde karar alacak belediyelerin, işte dışında acımasız yöntemlere başvurması da olasıdır. Belediyelerin yaygın olarak bu yasanın emirlerini savsaklaması beklenir. Çünkü bu yasa-yı uygulayacak personel ve inşaat giderlerini karşılamak çok zor. Ama AKP bu yasayı geçirecek yine de gövde gösterisi yapmış olmanın sevincini yaşıyor. "Biz ne istersek yaparız" havasındalar. Diğer taraftan sokak hayvanlarının sorun olduğu yoksul semtlerin savunucusu rolünü üstlenmiş oluyorlar. Muhalefeti ve hayvanseverleri insan hayatına önem vermeyen yabancı unsurlar olarak etiketlemeye çalışıyorlar. Bütün bu toplumsal gerilimi ve mali yükü de CHP belediyelerine yıkarak herkesi birbiriyle çatıştıracak bir ortam kurmuş oluyorlar. Yani bu yasa sorun çözmeyi hedefleyen değil, toplumu birbirine düşürmeyi, çok yönlü çatışmalar yaratmayı hedefleyen kötücül bir aklın ürünü.

İnsan hayatı tabii ki önemli. Ama zaten uygulamada olan eski yasa bunu sağlamaya uygundu. Belediyeler yeterli kaynakları olmadığı için sorunla baş edemiyorlar. Merkezi hükûmetin mali sorumluluğu üstlendiği ve rehabilitasyon çalışmalarıyla kısırlaştırmaların hızla yürütüldüğü koşullarda sokak hayvanları sorun olmaktan çıkar. Veteriner Fakülteleri de yaptıkları açıklamalarla yeterli kaynak ayrılırsa bütün öğrencileriyle birlikte bu sorunun çözümü, kısırlaştırma ameliyatlarının yapılması gibi konularda seferber olmaya hazır olduklarını söylüyorlar. Bu çalışmaların veterinerlik öğrencileri için uygulama şansı yaratacağı da ortada. Ama bütün bunlar istibdat tarafından bir kenara itiliyor ve iktidar mücadelesini için kullanılmak üzere kötülük devreye sokuluyor.

SOMALİ TEZKERESİ VE MAVİ VATAN

Somali ordusuna eğitim verilmesi ve Somali'nin bağımsızlığının korunmasına yardım etme gerekçesiyle meclise gönderilen Somali tezkeresi mecliste kabul edildi. CHP ve DEM tezkereye hayır oyu kullandı.

Somali uzun zamandır iç sorunlarla boğuşuyor. Etiyopya ile Somaliland adıyla bağımsızlığını ilan eden bölge arasında yapılan denize ulaşım anlaşması, iç sorunlarına uluslararası bir nitelik kazandırmış oldu. Etiyopya, Cibuti'nin bağımsızlığı sonrası denize çıkış olanağını kaybetmişti. Bunu Somaliland ile anlaşma yaparak telafi etmeye çalışıyor. Somali yönetimi ise Etiyopya'nın uluslararası hukuka aykırı davrandığını ve anlaşmanın bir hak yaratmadığını savunuyor. Somali'nin başkenti Mogadişu Limanı ise dört yıldır Albayrak Holding tarafından işletiliyor.

AKP'nin her zamanki karmaşık hesaplarının ortasındaki Somali tezkeresine CHP'nin hayır oyu vermesi tahmin edildiği gibi sonucu değiştirmede fakat mecliste CHP adına konuşan İstanbul Milletvekili ve eski ABD büyükelçisi Namık Tan "Mavi Vatan masalı" diyerek AKP'yi eleştirdi. AKP tabii bunu hemen "CHP Mavi Vatana karşı çıkıyor" diye manşete çekti. Tan'ın konuşması CHP içinde de sorun oldu. Milletvekili olmayan ama genel başkan yardımcılarında oluşan gölge kabinede Milli Savunma Bakanlığında sorumlu olan Yankı Bağcıoğlu tartışmalar başlamadan hemen bir tweet attı "Ben katılmıyorum bu açıklamaya. Mavi Vatan çok değerli bir şeydir. Biz sahip çıkıyoruz. CHP buna sahip çıkar" dedi.

Özgür Özel dış politika ile ilgili bütün sorumluları toplayarak konuyu tartıştırdı. Toplantıdan sonra parti sözcüsü Deniz Yücel, Namık Tan, Dışişleri gölge bakanı İlhan Uzgel, Milli Savunma gölge bakanı Yankı Bağcıoğlu, İçişleri gölge bakanı Murat Bakan ortak basın toplantısı yaptı. İlk, CHP olarak Mavi Vatanı savunuyoruz, dediler. İkinci olarak da, Namık Tan'ın sözünü cımbızlayarak kullanıyorlar, o iktidarı Mavi Vatanın gereğini yapmadığı için eleştirdi, diye Tan'ın sözlerine açıklama getirmeye çalıştılar. Namık Tan'ın görüşü resmî düzeyde reddedilmiş oldu.

CHP'nin resmî tutumu: Mavi Vatanı savunmak; AKP'yi bunun gereğini yapmayarak Somali'ye asker göndermekle suçlamak olarak belirlemiş oldu. AKP'yi Mavi Vatan için gerekli gücü dağıtmakla eleştiriyorlar.

ERDOĞAN İSRAİL TARTIŞMASI

Erdoğan Rize'ye gitti. İl örgütü toplantısında konuşurken "Bizim güçlü olmamız lazım. Güçlü olduğumuzda İsrail'in saldırılarını durdurabiliriz. Karabağ'a nasıl girdiysek, Libya'ya nasıl girdiysek bir benzerini aynen orada da yapabiliriz" dedi. İsrail Dışişleri Bakanı Israel Katz tweet atarak "Biri Erdoğan'a anlatsın. Saddam Hüseyin diye birileri vardı. Sonu öyle olur" dedi. Erdoğan ve partisi net olarak açıklamalarının arkasında durdu.

Bu konuşma Erdoğan'ın sıkıştığı koşullarda yapılıyor. Netanyahu'nun Amerikan Kongresinde konuşacağı açıklandıktan sonra hem YRP hem de Ahmet Davutoğlu Erdoğan'a "Niye Filistinlileri meclise davet etmiyorsun. Mahmut Abbas gelip mecliste konuşsun" diye sıkıştırmaya başlamıştı. Erdoğan ise "Davet etmediğimizi nereden biliyorsunuz? Biz davet ettik. O gelmedi. Gelemedi. Cevap veremedi. Bizden özür dilemesi lazım" deyip diklendi. Bu açıklama üzerine Filistin tarafı hemen açıklama yaparak Abbas'ın sağlık sorunları nedeniyle gelemediğini, daha sonra gelip konuşmak istediğini söyledi.

Erdoğan, iç politikada sıkıştırılmasını Filistin konusunda söylemi sertleştirerek savuşturmaya çalışıyor.

DİPLOMATİK MANEVRALAR

Son zamanlarda dış ilişkilerde bozulan dengeleri yeniden kurmak eğiliminde olan AKP yönetimi Libya konusunda da adım atmaya başladı. Libya iç işlerine karışarak askerî olarak karşı koyduğu Halife Hafter ile görüşmelere başlıyor. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan "Hafter ile de görüşürüz, görüşüyoruz" diye açıklamalar yapmıştı. Son olarak Hafter'in oğlu Hakan Fidan'ın resmî davetiyle Türkiye'ye geldi. İkili görüşme yaptılar.

Hafter, Türkiye'nin desteklediği gruplardan iki etkili ismin kendi tarafına geçmesi ile siyasi yönden giderek güçleniyor. Rusya ile ilişkileri iyi tutması ile diğer gruplardan ayrılıyor. Kaddafi döneminin çizgisine dönme eğilimleri gösteriyor. Türkiye iç savaşta iki tarafla da ilişkilerini geliştirme yolunu deniyor.

Bir başka diplomatik adım Ermenistan konusunda atıldı. Karabağ zaferinden sonra Ermenistan da Türkiye de iki ülke ilişkilerinin normale dönmesi yönünde istekli. Bu yönde atılan bir adım olarak iki ülke özel temsilcileri sınırda bir buluşma gerçekleştirdiler. Bu 2022'den beri ilk temas. Türkiye Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi Azerbaycan Ermenistan barış anlaşmasına sıkı sıkıya bağlı.

Erdoğan Esad ile görüşme konusunda geri adım atmadan ısrarını sürdürüyor. Abdulkadir Selvi görüşmenin Ağustos ayı içinde olabileceğini sızdırıyor. Suriye basını ise henüz bir takvim oluşturulmadığını açıklıyor.

GEZİ DAVASI

Geçen haftadan bu yana Tuğrul Türkeş'in Gezi Davasından tutuklu bulunanları ziyaret etmesi tartışması sürüyor. Türkeş "zorunlu bir açıklama" diyerek Adalet Bakanlığının kendisine randevu vermemekte direttiğini duyurdu. Hemen ardından görüşmeler için kendisine izin verildi. Türkeş bunun üzerine vites yükselterek "Benim oğlum da, bana haber vermedi ama, İzmir'de Gezi gösterilerine katılmıştı" diye açıkladı. Akit gazetesi ise hemen "ayrımcılık yapılmasın, oğlu da tutuklansın" diye yazılar yazmaya başladı.

İstibdat yönetimi Gezi Davası tutukluları üzerinden bir yandan CHP'ye bir yandan da Batılı ülkelere mavi boncuk verme peşinde görünüyor. Haksız ve hukuksuz yere içeride tuttuğu Gezicileri iktidar hesapları için koz olarak kullanıyor.

NETANYAHU AMERİKAN KONGRESİNDE

Netanyahu Amerikan Kongresinde, Senato ve Temsilciler Meclisi ortak toplantısında konuştu. Üyeler neredeyse her cümlesini ayakta alkışladılar. Çok iğrenç bir konuşma ve ABD için bile utanç verici bir manzaraydı. Netanyahu tamamen yalanlarla dolu bir konuşma yaptı. Salonda yalnızca bir senatör, Filistin asıllı Rashida Tlaib, Netanyahu konuşurken elinde savaş suçlusu ve soykırım suçlusu yazan dövizler tuttu. Oturuma katılmayan kongre üyeleri de oldu.

Netanyahu konuşmasının ardından Trump ile görüşmeye de gitti. Trump "İsrail'e en fazla ben yardım etmişim. Biden yönetimi hiçbir şey yapmadı. Netanyahu ile yine dost olacağız" dedi. Samimi bir fotoğraf verdiler. Netanyahu kongre konuşmasından önce Demokratların başkan adayı Kamala Harris ile de görüşmüştü.

Netanyahu'nun ziyaretiyle İsrail hem iktidardan hem de muhalefetten tam destek almış oldu.

SAHTE BAYRAK OPERASYONU MU?

Geçen hafta İsrail işgali altındaki Golan Tepelerinde halı sahaya düşen füzeyle 12 çocuk öldü. İsrail hemen Hizbullah'ı suçladı. Hizbullah olayla ilgilerinin olmadığını açıkladı.

İsrail işgali altında olan Golan'da İsrail'e karşı direnen ve İsrail ile işbirliği çizgisinde olan bölgeler var. Füze düşen halı saha, işgale karşı direnen bölgede. Yani Hizbullah'ın direnişin tabanı olan bölgeyi vurması çok mantıklı görünmüyor. Halı sahaya düşen füzenin "Demir Kubbe" adı verilen İsrail hava savunma sisteminin ateşlediği hedefini ıskalayan bir füze olma olasılığı da yüksek. Ama Filistin savaşını bölgeye yaymak isteyen İsrail yine de misilleme amacıyla Hizbullah üst düzey yöneticilerinden Fuat Şükr'ün de aralarında bulunduğu birçok kişiyi Beyrut'un güneyinde hava saldırısıyla öldürdü.

Hizbullah çok önce Beyrut'u kırmızı çizgisi olarak gördüğünü ve saldırı olursa kesin karşılık vereceklerini açıklamıştı. Hizbullah misilleme olarak bir İsrail askerî üssünü vurdu.

İsrail'in savaşı Lübnan'a yayma olasılığı güçlenince Lübnan yönetimi, Hizbullah ve birçok ülke yönetimi İsrail'i uyaran açıklamalar yaptı. Uluslararası katılımla düzenlenen yemin töreniyle görevine başlayan İran Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan da İsrail'i sert bir dille uyardı.

MALİ'DE SALDIRI

Mali'de, El Kaideci teröristlere karşı mücadele eden Rusya güçleri, teröristler tarafından büyük bir pusuya düşürüldü. 80 asker kaybettiği iddia ediliyor. Rusya kayıp sayısını çok daha az açıklıyor. Bir konvoyun pusuya düşürüldüğü bilgileri geliyor. Esir düşen askerler de var. Mali'de El Kaideci teröristlere karşı orduyu eğitmek ve fiilen savaşmak üzere Wagner güçleri görev yapıyor.

İSMAİL HENİYE SUİKASTI

Filistin İslami Direniş Hareketi Hamas'ın Siyasi Büro Başkanı İsmail Heniye 31 Temmuz tarihinde sabaha karşı İran'ın başkenti Tahran'da düzenlenen suikastla öldürüldü. İsmail Heniye İran'ın yeni cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan'ın göreve başlama törenine katılmak için İran'daydı.

İsmail Heniye'ye düzenlenen suikast, sömürgeci İsrail'in Filistin halkına yönelik soykırım saldırısının bir parçasıdır. Filistin halkını toptan yok etmeye çalışan İsrail, Filistin'in siyasal yöneticilerini ortadan kaldırarak amacına daha kolay ulaşabileceğini sanıyor. Fakat yanılıyor. Ölüm kalım mücadelesinde düşenlerin nöbetini hemen yeni gönüllüler devralır. Üstelik, Çin'in girişimiyle 22 Temmuzda Pekin'de bir araya gelen 14 Filistin direniş örgütü, anlaşmazlıklarını gidererek Filistin Kurtuluş Örgütü içerisinde birleşme ve ulusal birlik hükümeti kurma kararı aldı. Filistin halkı, mücadeleyi sonuna kadar sürdüreceği yeni ulusal önderlerini çıkaracaktır.

Soykırım savaşını daha şimdiden Suriye'ye, Yemen'e, Lübnan'a ve İran'a yaymaya çalışan İsrail sömürgecileri, sadece Filistin halkına değil, Filistin halkını destekleyen halklara da gözdağı veriyorlar. Fakat İsrail sömürgecileri umduklarının tam tersiyle karşılaşacaklar. Eninde sonunda insanlık adına karşılıklarına dikilecek bölgesel ve uluslararası siyasi-askerî bir bloku adım adım şekillendiriyorlar.

İsmail Heniye suikastını lanetliyor, Filistin halkına başsağlığı diliyoruz. Suikast İsrail'in gücünü değil, çaresizliğini gösteriyor.

VENEZUELA SEÇİMLERİ

Venezuela'da iktidar ve muhalefetin uzlaşarak gittiği seçimleri resmî açıklamaya göre Maduro yüzde 51,20 oyla kazandı. Muhalefetin lideri Gonzales yüzde 44,20 oy aldı. Seçimlere katılım oranı yüzde 59 oldu.

Muhalefet seçim sonuçlarını tanımadı. Elimizdeki sayılara göre biz yüzde 70, Maduro yüzde 30 oy aldı, dediler. İktidarı seçimlerde hile yapmakla suçladılar. Muhalefet taraftarları sokağa çıktı ve olaylar başladı. Amerikalı darbeci sermayedar Elon Musk, Maduro seçimi çaldı, diye tweet attı. Arjantin'in liberal faşist devlet başkanı Milei, umarım silahlı kuvvetler bunun bedelini ödetir, diye Venezuela ordusunu darbeye çağırırdı. Arjantin, Şili, Kosta Rika, Peru, Panama, Dominik Cumhuriyeti ve Uruguay, Amerika Devletleri Örgütünü Venezuela'ya değerlendirmek için toplantıya çağırırdı. Venezuela bu ülkelerdeki elçilerini çekti ve aynı zamanda bu ülke elçilerinin ülkelerine gitmesini istedi. Venezuela'ya karşı yeniden bir uluslararası kampanya gündeme geliyor olabilir. Bu ülkelerin arasında ilerici siyasetçi Boric'in devlet başkanı olduğu Şili'nin olması dikkat çekici.

Amerika da seçim sonuçlarını beğenmediğini açıkladı.

Muhalefet taraftarlarının sokağa çıkmasıyla başlayan olaylarda bir kişi hayatını kaybetti. Maduro anarşiye müsaade etmeyeceklerini söyledi. Maduro taraftarları da sokağa kitlesel olarak çıkmaya başladı. Halk başkanlık sarayının etrafında toplanarak iktidarı korumaya kararlı olduğunu gösterdi. Maduro faşistlere asla izin vermeyeceğiz diye açıkladı.

OLİMPİYAT TARTIŞMALARI

Olimpiyatlar ev sahibi Fransa'da başladı. Rusya'nın ve Belarus'un olimpiyat ruhuna aykırı şekilde engellendiği Paris Olimpiyatlarının açılış seremonisi dünya genelinde tepkilere neden oldu. Trans birey vurgulu, çıplaklığın ön planda olduğu son akşam yemeği teması Hıristiyanlığa hakaret olarak yorumlandı. Papalık bildiri yayınlayarak protesto etti. Rusya da resmî bildiri yayınlayarak "Bunlar kafayı yemişler. Ahlak kalmamış. Hıristiyanlığa hakaret ediliyor, dinlere hakaret ediliyor" dedi. Benzer şekilde Müslüman ülkelerden de tepkiler geldi. Hz. İsa'nın İslamiyet için de kutsal olduğu anımsatıldı. Olimpiyat seremonilerinin, olimpiyat ruhuna uygun olarak ev sahibi ülke ulusunun bütününe temsil eden özelliklerinin, uluslararası barış ve evrensel kültürle uyumlu şekilde sergilendiği törenler olması beklenir. Oysa Macron, Fransa'yı ne kadar temsil ettiği tartışmalı şekilde, kendi dar çevresinin bakışını ve kabullerini dayattığı bir törene imza atmış oldu. Dünya genelinden gelen tepkilerden sonra seremoniyi düzenleyen komite resmen özür açıklaması yaptı.

Dinlere hakaret tartışmaları dışında barış temasının olmaması da dikkat çekiciydi. Hâlbuki olimpiyatların antik dönemden beri teması barıştır. Olimpiyatlar antik dönemde savaşa, çatışmalara ara verildiği; savaşan ülkelerin sporcularının bile yan yana müsabakalara katıldığı bir mantığa dayanıyor. Modern dünyada bir gelenek olarak yeniden canlandırılması da bu temaya dayanıyor.

Barış teması olmayan ve çifte standart uygulanan olimpiyatlara Rusya ve Belarus'a ambargo konulurken insanlığın gözleri önünde hem de olimpiyatlar sırasında bile, soykırım yapmaya devam eden sömürgeci İsrail'in rahatça katılması tepkilere neden oldu. Filistinliler lehine gösteri yapmak isteyenlere müdahale edilmek istenmesi insanlık adına utanç vericiydi. Fakat yine de olimpiyatlar boyunca taraftarlar Filistin'e destek gösterileri yapmaya devam ediyor.